УДК 336

DOI 10.33244/2617-5940.1-2.2020.338-353

Чуницька І.І., Михайленко В.В.

ВПЛИВ СВІТОВИХ ТА НАЦІОНАЛЬНИХ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ФАКТОРІВ НА ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСВОГО РИНКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

У статті розглянуто функціонування та розвиток фінансового ринку України в умовах глобальної конкурентоспроможності. Проаналізовано на основі статистичних даних, зокрема World Economic Forum, рівень глобалізованості України в порівнянні із провідними країнами Європейського Союзу, досліджено основні параметри діяльності фінансового ринку Україні в міжнародному економічному просторі. На основі проведеного дослідження виявлено фактори, які вливають на його ефективне функціонування і розвиток, а також було розроблено ключові напрями щодо поліпшення діяльності фінансового ринку України і сприяння збільшення рівня його конкурентоспроможності.

Ключові слова: *фінансовий ринок, глобалізація, конкурентоспроможність, фінанси, фінансові ресурси, фінансові активи, міжнародний фінансовий ринок, інвестиційно-інноваційна діяльність, індекс конкурентоспроможності, фінансова система, глобальний економічний простір.*

Чуницкая И.И., Михайленко В.В.

ВЛИЯНИЕ МИРОВЫХ И ОТЕЧЕСТВЕННЫХ МАКРОЭКОНОМИЧЕСКИХ ФАКТОРОВ НА ФУНКЦИОНИРОВАНИЕ ФИНАНСОВОГО РЫНКА УКРАИНЫ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛЬНОЙ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ

В статье рассмотрены функционирование и развитие финансового рынка Украины в условиях глобальной конкурентоспособности.

Проанализированы на основе статистических данных, в частности World Economic Forum, уровень глобализации Украины в сравнении с ведущими странами Европейского Союза, исследованы основные параметры деятельности финансового рынка Украины в международном экономическом пространстве. На основе проведенного исследования определены факторы, которые вливают на его эффективное функционирование и развитие, а также были разработаны ключевые направления по улучшению деятельности финансового рынка Украины и увеличению уровня его конкурентоспособности.

Ключевые слова: *финансовый рынок, глобализация, конкурентоспособность, финансы, финансовые ресурсы, финансовые активы, международный финансовый рынок, инвестиционно-инновационная деятельность, индекс конкурентоспособности, финансовая система, глобальное экономическое пространство.*

Chunitskaya I.I., Mikhaylenko V.V.

IMPACT OF GLOBAL AND NATIONAL MACROECONOMIC FACTORS ON THE FUNCTIONING OF THE FINANCIAL MARKET OF UKRAINE IN THE CONDITIONS OF GLOBAL COMPETITORS

This article deals with the functioning and development of the financial market of Ukraine in the conditions of global competitiveness. Analyzed on the basis of statistical data, in particular World economic forum, level of globalization of Ukraine in comparison with leading countries of the European Union, investigated the main parameters of activity of the financial market of Ukraine in the international economic space. On the basis of the conducted research the factors that influence its effective functioning and development were found out. The key directions of improvement of activity of the financial market of Ukraine and assistance to increase of its competitive ability level were also developed.

Keywords: *financial market, globalisation, competitiveness, finance, financial resources, financial activists, international financial market, investment and innovation activity, competitiveness index, financial system, global economy.*

Постановка проблеми. В сучасних умовах функціонування світової економічної системи спостерігається постійна взаємодія національних ринків капіталу, в результаті чого формується міжнародний фінансовий ринок, який виступає гарантом розвитку і підтримки глобального економічного простору. В процесі такої взаємодії виникає поняття фінансова глобалізація, яка є найбільш впливовішою серед інших її проявів, адже формує фінансово-економічну єдність між різними країнами світу і впливає на розвиток національних фінансових ринків. Оскільки капітал є найвагомішим фактором взаємодії між державами, виникає потреба у створенні платформи щодо його існування. Таким підґрунтям в економічному просторі виступає фінансовий ринок. В кожній країні він розвивається по різному, тому виникає необхідність дослідити його в національному та глобальному вимірах, а також визначити ключові фактори впливу.

Нажаль Україна має дуже низькі економічні показники на світовому фінансовому ринку, тому для того щоб країна вийшла новий рівень розвитку і змогла конкурувати з провідними країнами, необхідно дослідити фінансовий ринок України, виявити його слабкі та сильні сторони і вжити необхідних заходів щодо його майбутнього розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Проблемам розвитку та функціонування фінансового ринку України в умовах глобальної конкурентоспроможності приділяло багато уваги вітчизняних та закордонних науковців, серед яких можна виділити Арутюнян Р.Р., Довгалюк В.В., Николишин І.Ю., Онишко С.В., Рак Р.В., Стецько М.В., Стучинська Н.П, Томнюк Т.Л, Циганов, Шпелюк О.Є.

Мета статті. Дослідження фінансового ринку в контексті глобальної конкурентоспроможності, визначення на цій основі внутрішніх і зовнішніх чинників, які впливають на його діяльність, а також формування стратегій щодо уникнення впливу дестабілізуючих факторів.

Виклад основного матеріалу. Під впливом розвитку економічних та інноваційних процесів країни почали співпрацювати, нарощувати та перерозприділяти власний капітал між собою в процесі чого набула поширення фінансова глобалізація. Україна також не проходить осторонь цих процесів, її фінансовий ринок розвивається в умовах глобальної світової конкуренції фінансових посередників, інтеграції ринків капіталу, збільшення обсягів транскордонних інвестиційних угод та взаємодії світових фінансових корпорацій.

Багато науковців трактують поняття фінансової глобалізації по різному, але в загальному можна сказати що це один із найважливіших проявів глобалізації, який характеризується ефективним розподілом капіталу між країнами та регіонами, формування загальносвітової економічної системи та органів її регулювання, а також реалізацію глобальних фінансових стратегій транснаціональних компаній і фінансових ринків. Завдяки зазначеному явищу країни обмінюються необхідними обсягами капіталу для подальшого їх розвитку і функціонування, а також є потужнім регулятором фінансових відносин.

Фінансова глобалізація являється дуже складним і довготривалим процесом пов’язаний з поглибленням та взаємодією фінансових зв’язків країн, лібералізацією законодавства в фінансовій сфері, приплив інвестиційних ресурсів, створенням потужних фінансових корпорацій та інституцій [1].

На сьогоднішній день до фінансової глобалізації долучені майже всі держави світу, у тому числі й Україна. Першими практичним проявом України у процесах фінансової глобалізації почали виявлятися з надходження прямих іноземних інвестицій в період з 1990-х – на початку

2000-х рр. В сучасності основними напрямами фінансової глобалізації є формування і розвиток фінансового ринку, банківського сектору та ринку фінансових послуг. Загальними формами фінансової глобалізації є розвиток фінансових інструментів (перерозподіл капіталу, поява інноваційних інструментів та послуг на фондовому ринку) та інтеграція у світовий економічний простір фінансових інститутів (збільшення можливостей для співпраці інвестора з потенційним об'єктом інвестування, удосконалення законодавства у сфері регулювання фінансових відносин, розвиток сектору фінансових послуг)[2].

Таким чином, аналізуючи глобальні тенденції, Україна виступає активним учасником міжнародних економічних відносин, її фінансовий ринок розвивається і здатний забезпечити фінансовими ресурсами всіх його суб'єктів господарювання. В журналі «Foreign Policy» щорічно публікується індекс глобалізації країн, який дозволяє оцінити масштаб інтеграції тієї чи іншої країни в світовий простір і виконати порівняння різних країн за його компонентами (рис. 1).

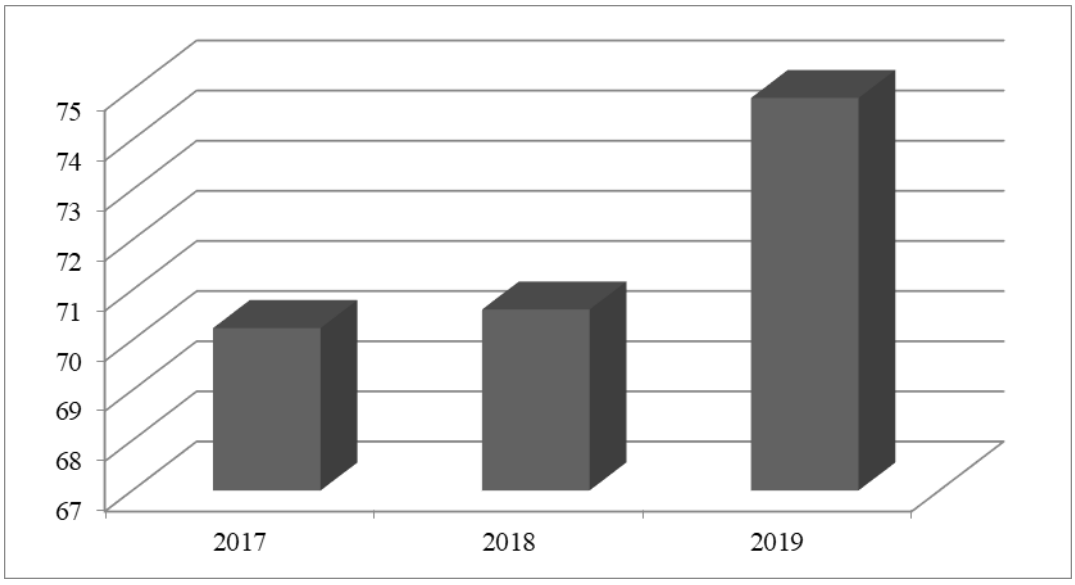

Рис. 1 Динаміка коливання рівня глобалізації в Україні за 2017-2018 роки, показник

Джерело: [3].

Відповідно до рейтингу рівня глобалізованості країн, то Україна з кожним роком починає все більше інтегруватися у світовий економічний простір, співпрацювати з транснаціональними компаніями, переміщуючи капітал між ними, розвивати вітчизняний фінансовий ринок в умовах всеохоплюючої конкуренції [4]. Так відповідно до світових статистичних даних в Україні рівень фінансової глобалізації поступово збільшується, у 2019 році цей показник досяг позначки 74,83, що на 6,5% більше в порівнянні з 2017 роком. В загальному Україна посідає 45 місце серед 197 країн світу за рівнем глобалізації, проте є останньою серед держав Східної та Центральної Європи. Дана позиція пояснюється політичною та економічною нестабільність, загостренням військових дій на Сході країни та високим рівнем корупції.

Такий рівень глобалізованості є дуже низьким у порівнянні з високо розвинутими країнами світу, але Україна поступово нарощує свій загальний потенціал і вже конкурує з провідними державами. Так наприклад в 2019 році в рейтингу країн по рівню їх глобалізованості, перші місця посідають найрозвиненіші країни Європейського Союзу – Бельгія і Великобританія, відповідно це індекс становить 90,95 і 89,84 (рис.2).

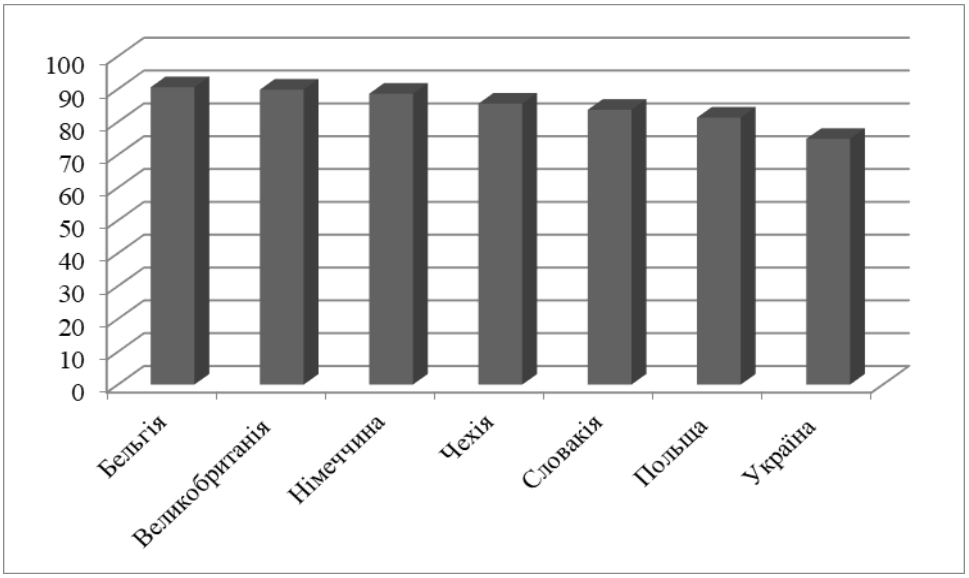

Рис. 2 Рейтинг індексу глобалізованості країн ЄС в 2019 році, показник

Джерело: [3].

Загальний індекс глобалізації країн світу включає в себе змінні, що вимірюють економічні, соціальні та політичні аспекти глобалізації. Адже вона руйнує національні кордони, інтегрує національні економіки, культури, технології та управління, а також виробляє складні відносини і взаємозв'язки, опосередковані через різноманітні потоки, що включають людей, капітали, ідеї і так далі [5]. Для аналізу рівня глобалізованості економічної, політичної та соціальної складових України, побудуємо графік їх залежності в 2019 році (рис.3).

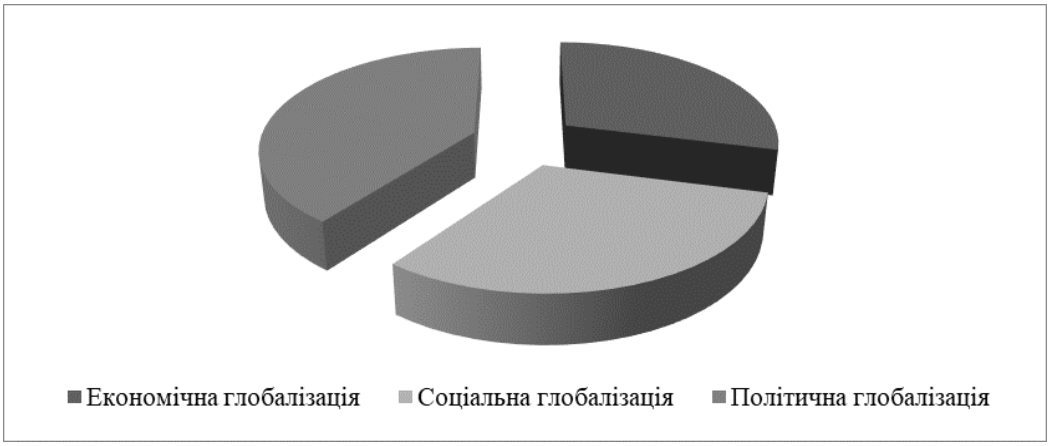

Рис. 3 Рівень глобалізації України за системою KOF у 2019 році

Джерело: [12]

Відповідно до рисунку 3 ми бачимо, що політична складова є найрозвинутішою з точки зору глобалізації, її індекс становить 84,90. Економічна аспект має найвищу швидкість зростання, проте кризові ситуації у 2014 році помітно пригальмували стрімкість підвищення цього інтегрованого показника. Соціальна складова в Україні залишається дуже низькою, її рівень за останні роки майже не змінився і в 2019 році він становить 70,29. Враховуючи те, що частка політичної глобалізації у загальному індексі є найвищою і поступово зростає, можна зауважити про невелику швидкість зростання загального рівня глобалізаційних процесів для нашої країни [6].

Оскільки розвиток фінансового ринку України здійснюється в умовах глобальної конкуренції світових фінансових центрів, інтернаціоналізації

ринків цінних паперів, збільшення обсягів транскордонних інвестиційних угод, то доцільним є дослідження індексу конкурентоспроможності серед інших країн світу [7]. В Україні є дуже низький рівень глобальної конкурентоспроможності через недорозвиненість фінансового ринку, яке спричинене внаслідок неналежного рівня регулювання і контролю з боку держави. Вітчизняний фінансовий ринок стоїть лише на порозі інтеграції у світовий економічний простір, і його слід розглядати у контексті глобалізації фінансових процесів та конкуренції між країнам.

Україна в рейтингу конкурентоспроможності серед інших країн посіла на 85-те місце зі 141, в порівняні з 2018 років ці показники зросли на дві позиції. Лідером протягом декількох років залишається Сінгапур, його індекс становить 84,8. На рисунку 4 ми виділили ряд країн які конкурують з Україною, і на які їй слід орієнтуватися, з цього ми маємо: Бельгія – 76,4, Великобританія – 81,2, Німеччина – 81,8, Чехія – 70,9, Словакія – 66,8, Польща – 68,9.

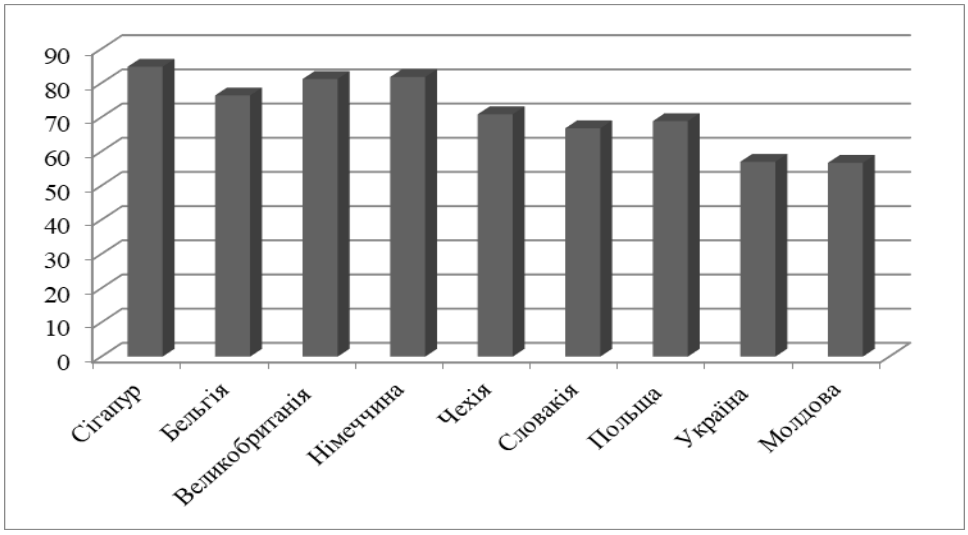

Рис. 4 Рейтинг провідних країн Світу відповідно до індексу глобальної конкурентоспроможності в 2019 році, показник

Джерело: [12].

З найближчих сусідів Польща і Росія залишилися на колишніх позиціях - 37-е і 43-е місце, Румунія піднялася на 51-е місце (+1), Угорщина на 47-е (+1), Молдова на 86-е (+2), Словаччина відкотилася до 42-го місця (-1).

Сінгапур зайняв 1-е місце, обігнавши лідера торішнього рейтингу США, які зайняли 2-е місце. Трійку лідерів закрив Гонконг, який в 2018-му році займав 7-у позицію. На 4-му місці Нідерланди, які повернулися в п'ятірку лідерів. На 5-му місці Швейцарія, яка з 2012 по 2017 рр. очолювала рейтинг, а в 2018 році відкотилася до 4-го місця. Замикають список по рейтингу конкурентоспроможності Конго, Ємен і Чад.

В сучасності індекс глобальної конкурентоспроможності ґрунтується на 12 сферах: рівень інституцій, інфраструктурні складові, макроекономічне становище, здоров'я та освіта, професійна підготовка, стан ринків товарів і послуг, ефективність фінансових ринків, інноваційно-технологічний розвиток. Щодо розвитку фінансового ринку Україні в контексті конкурентоспроможності, то його оцінюють за показниками, які наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Показники рівня розвитку фінансового ринку України відповідно до індексу глобальної конкурентоспроможності

Показники	2018		2019	
	Значення	Місце	Значення	Місце
Макроекономічна стабільність	-	131	-	133
інфляція	14,2	130	12,7	131
динаміка боргу	40	113	40	114
Фінансова система	-	117	-	97
внутрішнє кредитування приватного сектору	58,7	56	47,5	76
фінансування малого та середнього бізнесу	3,1	118	3,4	112
доступність венчурного капіталу	2,7	92	3	80
ринкова капіталізація	20,3	77	4	112
розмір страхових внесків	1,5	76	1,4	78
платоспроможність банків	2,8	135	3,2	131
проблемні позики	30,5	136	54,5	139
розмір кредитних ставок	-30,1	4	-30,8	1
ставка регулятивного капіталу банків	15,4	84	13,7	120
Ємність ринку	-	47	-	47
ВВП	336	49	347	48
Імпорт	56,6	42	56,8	44
Динаміка бізнесу	-	86	-	85
Інноваційна спроможність	-	58	-	60

Джерело: розроблено авторами на основі джерела [8]

Відповідно до вищезазначених показників, Україна найбільше втратила позицій за значеннями, які характеризують макроекономічну стабільність, інноваційну спроможність та розвиток фінансового ринку країни, що призвело до зниження його загального рейтингового рівня [9]. Рівень її фінансової системи і фінансового ринку в цілому спустився з 117 до 97 значення, що є дуже суттєвим і впливає на ефективність його функціонування і розвитку. Найбільшого краху зазнали показники доступності венчурного капіталу 80-е місце (-12), платоспроможність банків 131-е місце (-4). Проте Україна має досить непогані значення у кредитування приватного сектору 76-е місце (+20), ринковій капіталізації фінансового ринку 112- місце (+35), ставках регулятивного капіталу банків 120-е місце (+36). Поступово починають нарощуватися розмір страхових та інших платежів, що говорить про збільшення довіри в населення до фінансової системи.

Важливою рисою функціонування фінансового ринку в Україні є переважання кількості банківських і фінансових установ (рис. 5). Саме вони формують найбільшу частку фінансових активів і чинять великий вплив на розвиток виробництва в державі, інвестиційний клімат та загальний добробут населення [10].

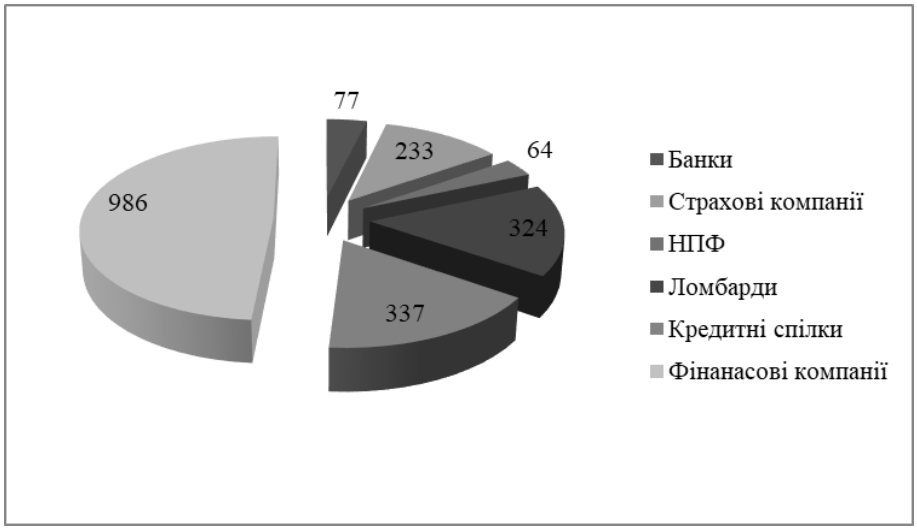

Рис. 5 Кількість фінансових установ на фінансовому ринку України в 2019 році, од.

Джерело: [11].

Водночас діяльність банківського сектору фінансового ринку України за рейтингом індексу глобальної конкурентоспроможності в 2019 році оцінюється як вкрай негативне – 141 місце зі 141 країн світу. Така ситуація склалася у результаті знецінення національної грошової одиниці (упродовж останніх років гривня втратила половину своєї вартості відносно долара США) та галопуючий рівень зростання інфляції [12].

Беручи до уваги проведене дослідження, можна сказати, що існує взаємозалежність між розвитком вітчизняного фінансового ринку та рівнем глобальної конкурентоспроможності. Чим більший індекс конкурентоспроможності, тим більш інвестиційно привабливою є країна з відсутністю державного боргу та розвиненим фінансовим ринком, який може задовольнити потреби всіх його учасників [13].

В загальному варто сказати, що фінансовий ринок залишається вразливим до можливих зовнішніх (світових) та внутрішніх (макроекономічних) факторів впливу [14]. Зовнішні чинники для економіки та фінансового ринку є дуже складними через важку політику-економічну діяльність країни, зменшення рівня торгівлі, що чинить вплив на валютний ринок та фінансову систему. Ситуація ускладнюється тим, що в Україні дуже великі зовнішні борги, галопуючий рівень інфляції та низький рівень інвестиційно-інноваційної діяльності. Всі ці наслідки спричинені такими внутрішніми та зовнішньоекономічними чинниками:

1. Нестабільність і мінливість світової фінансової системи, яка чинить вплив на розвиток національних фінансових ринків;
2. Висока конкуренція між країнами світу, та великий розрив в економічному розвитку між ними;
3. Підвищення рівня світової заборгованості держав за зовнішніми запозиченнями, що призводить до боргової взаємозалежності держав-боржників від держав-кредиторів;

4. Дестабілізація економічних процесів через масовий відтік капіталу, що призводить до зменшення стабільності курсу національної валюти та зниження золотовалютного резерву;

5. Недостатність капіталу та низький рівень професійної підготовки фахівців фінансового сектору;

6. Низькою інвестиційно-економічною активністю населення та низьким ступенем довіри до фінансових установ через недостатній рівень державного регулювання, наглядової діяльності та відсутності дієвих механізмів впливу на недобросовісних учасників;

7. Недорозвиненість вітчизняного фінансового ринку, недостатність сучасних фінансових інструментів, які б підкріплювалися сучасними інноваційно-технологічними складовими.

Беручи до уваги фактори негативного впливу на фінансовий ринок в Україні, для можливості уникнення внутрішніх і зовнішніх чинників , а також використання сучасних світових напрямів щодо залучення іноземних капіталу, доцільно здійснити наступні заходи:

1. Стимулювати інноваційно-інвестиційно діяльність в України шляхом нарощення виробництва високотехнологічних товарів та підвищення рівня інвестиційного клімату в країні, адже інвестиції в інноваційно-технологічні проекти являютьсь однією із передумов розвитку фінансового сектору та залучення іноземних інвестицій;

2. Створити умови для стабільного функціонування фінансової системи, шляхом стабілізацію макроекономічних показників, підвищення рівня платоспроможності підприємств та заощаджень домогосподарств України;

3. Формування програми розвитку та оновлення інфраструктури фінансового ринку, створення нових фінансових продуктів, розширення спектру надання фінансових послуг;

4. Створити умови для того щоб експортувати тільки готові продукти, а не сировину, що дасть змогу збільшити приплив коштів до країни та покращення стану платіжного балансу;

5. Створення додаткового органу державної влади, який дасть змогу не тільки регулювати фінансову діяльність в країні, а й зможе передчасно виявляти та ліквідовувати негативні фактори впливу на фінансовий ринок України;

6. Поступово виводити фінансовий ринок України в міжнародне економічне середовище, підвищувати рівень її конкурентоспроможності в глобальному просторі та орієнтуватися в подальшому на високо-розвинуті країни Світу [15].

Вищезазначені заходи не являються інструментами прямого впливу на розвиток і функціонування фінансового ринку, проте їх комплексне впровадження обумовить позитивні зрушення в показниках розвитку фінансового ринку України через економічне піднесення, зменшення обсягів державного боргу держави, покращення платіжного балансу, розширення можливостей співпраці з Міжнародним валютним фондом та іншими міжнародними кредитними установами [16]. У цілому державна політика має забезпечити комплексність застосування інструментів, спрямованих на забезпечення макроекономічної стабільності, стійкості фінансової системи, контроль руху фінансових потоків.

Висновки. Успішне функціонування фінансового ринку впливає на стан економіки кожної країни, так як може забезпечити потреби економіки в інвестиціях через акумулювання тимчасово вільних фінансових ресурсів. Сучасний стан функціонування фінансового ринку в Україні в умовах глобальної конкурентоспроможності є вкрай низьким, що посвідчується дослідження Всесвітнього економічного форуму. Він обумовлений такими внутрішніми та зовнішніми чинниками, як політична криза, загострення конфлікту на сході країни, галопуючими темпами інфляції, підвищенням рівня дефіциту поточного платіжного балансу, фінансовою нестабільністю та

слабкою платоспроможність реального сектору економіки і домогосподарств, а також загальним поглибленням економічної кризи.

Для того щоб Україну вивести на новий рівень розвитку та здійснення усунення негативного впливу на її фінансовий ринок необхідно сформувати програму розвитку та оновлення інфраструктури фінансового ринку країни, збільшити виробництво високотехнологічних товарів, стимулювати експорт товарів з високою часткою доданої вартості, забезпечити макроекономічну стабільність. Таким чином, в Україні потрібно розвивати всі сегменти фінансового ринку та фінансової системи країни в цілому для підвищення її рівня конкурентоспроможності на глобальному рівні.

Список використаних джерел

1. Чуницька І.І. Фінансовий ринок України: розбудова інфраструктурної компоненти: монографія. Ірпінь: Видавництво Національного університету ДПС України, 2017. – 332 с.

2. Довгалюк В.В. Роль фінансової глобалізації у розвитку фінансового ринку. *Ефективна економіка.*2016. №7.

3. Indicators of national accounts, 2019. *Eurostat*. URL: https://ec.europa.eu

4. Стучинська Н.П. Рівень глобалізації: кількісне обґрунтування якісних трансформацій. *Інвестиції: практика та досвід.* 2017. №10. С. 100-105.

5. Шпелюк О.Є. Вплив фінансової глобалізації на розвиток національної економіки. *Міжнародна економіка.* 2014. №1. С. 145-159.

6. Рак Р.В. Фінансова система України в контексті глобалізації міжнародної фінансово-економічної співпраці. *Гроші, фінанси, кредит.* 2014. №9(159). С. 417-424.

7. Стецько М.В. Фінансовий ринок України у контексті глобальної конкурентоспроможності. *Тернопільський національний економічний університет*. 2016. № 1. С. 158-168.

8. The Global Competitiveness Report 2018-2019. *World Economic Forum.* URL: https://www.weforum.org

9. Онищенко С.В. Фінансова глобалізація як чинник впливу на бюджетну безпеки держави. *Науковий вісник Ужгородського національного університету.* 2017. №2. С. 50-55.

10. Николишин І.Ю., Зізяк Н.В. Роль та значення фінансового ринку в фінансовій системі України. *Молодий вчений.* 2014. №7(10). С. 53-55.

11. Звіт Нацкомфінпослуг з 2015 року по перше півріччя 2020 року/ Національна комісія що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: https://nfp.gov.ua/

12. Арутюнян Р.Р. Пріоритети реформування фінансового ринку в умовах сучасної макроекономічної ситуації України. *Вісник соціально-економічних досліджень.*2016. №1(60). С. 223-229.

13. Чуницька І.І. Регулятивний потенціал фінансового ринку в умовах глобальних викликів: монографія. Ірпінь: Видавництво Національного університету ДПС України, 2016. – 452 с.

14. Циганов С.А. Вплив глобалізації світової економіки на розвиток фінансового ринку. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право.* 2014. №3(74). С. 105-115.

15. Томнюк Т.Л. Особливості впливу світових та національних макроекономічних тенденцій на функціонування фінансового ринку України. *Ефективна економіка.*2016. №9.

16. Чуницька І.І. Розвиток фінансового ринку в Україні: глобальні виклики та переваги. *Економіка і держава*. 2015. №10. С. 40-44.

References

1. Chunits'ka I.I. Finansovyy rynok Ukrainy: razvitiye infrastrukturnoy komponenty: monografiya. Irpen "Izdatel'stvo Natsional'nogo universiteta GNS Ukrainy, 2017 - 332 s.

2. Dovgalyuk V.V. Rol "finansovoy globalizatsii v razvitii rynka. Effektivnaya yekonomika.2016. №7.

3. Indicators of national accounts, 2019. Eurostat. URL: https://ec.europa.eu

4. Stuchinski N.P. Uroven "globalizatsii: kolichestvennoye obosnovaniye kachestvennykh transformatsiy. Investitsii: praktika i opyt. 2017. №10. S. 100-105.

5. Shpelyuk A.Ye. Vliyaniye finansovoy globalizatsii na razvitiye natsional'noy ekonomiki. Mezhdunarodnaya ekonomika. 2014. №1. S. 145-159.

6. Rak R.V. Finansovaya sistema Ukrainy v kontekste globalizatsii mezhdunarodnoy finansovo-ekonomicheskogo sotrudnichestva. Den'gi, finansy, kredit. 2014. №9 (159). S. 417-424.

7. Stets'ko M.V. Finansovyy rynok Ukrainy v kontekste global'noy konkurentosposobnosti. Ternopol'skiy natsional'nyy ekonomicheskiy universitet. 2016. № 1. S. 158-168.

8. The Global Competitiveness Report 2018-2019. World Economic Forum. URL: https://www.weforum.org

9. Onishchenko S.V. Finansovaya globalizatsiya kak faktor vliyaniya na byudzhetnuyu bezopasnosti gosudarstva. Nauchnyy vestnik Uzhgorodskogo natsional'nogo universiteta. 2017. №2. S. 50-55.

10. Nikolishin I.YU., Zizyak N.V. Rol' i znacheniye finansovogo rynka v finansovoy sisteme Ukrainy. Molodoy uchenyy. 2014. №7 (10). S. 53-55.

11. Otchet Natskomfinuslug s 2015 goda po pervoye polugodiye 2020 / Natsional'naya komissiya osushchestvlyayushchey gosudarstvennoye regulirovaniye v sfere rynkov finansovykh uslug. URL: https://nfp.gov.ua/

12. Arutyunyan R.R. Prioritety reformirovaniya finansovogo rynka v usloviyakh sovremennoy makroekonomicheskoy situatsii Ukrainy. Vestnik sotsial'no-ekonomicheskikh doslidzhen'.2016. №1 (60). S. 223-229.

13. Chunits'ka I.I. Regulyativnyy potentsial rynka v usloviyakh global'nykh vyzovov: monografiya. Irpen' Izdatel'stvo Natsional'nogo universiteta GNS Ukrainy, 2016. - 452 s.

14. Tsyganov S.A. Vliyaniye globalizatsii mirovoy ekonomiki na razvitiye rynka. Vneshnyaya torgovlya: ekonomika, finansy, pravo. 2014. №3 (74). S. 105-115.

15. Tomnyuk T.L. Osobennosti vliyaniya mirovykh i natsional'nykh makroekonomicheskikh tendentsiy na funktsionirovaniye finansovogo rynka Ukrainy. Effektivnaya yekonomika.2016. №9.

16. Chunits'ka I.I. Razvitiye finansovogo rynka v Ukraine: global'nyye vyzovy i preimushchestva. Ekonomika i gosudarstvo. - 2015. - №10. - S. 40-44.

Чуницька Ірина Іванівна (ORCID ID 0000-0002-9718-1332) – доктор економічних наук, доцент, професор кафедри фінансових ринків Університету державної фіскальної служби України (м. Ірпінь).

Михайленко Вікторія Вікторівна – здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня Університету державної фіскальної служби України (м. Ірпінь).